SCHOLENWORKSHOP: CYBER(S)PIONNEN

WORKSHOP CYBER COMMAND x TECHNOPOLIS - 1STE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

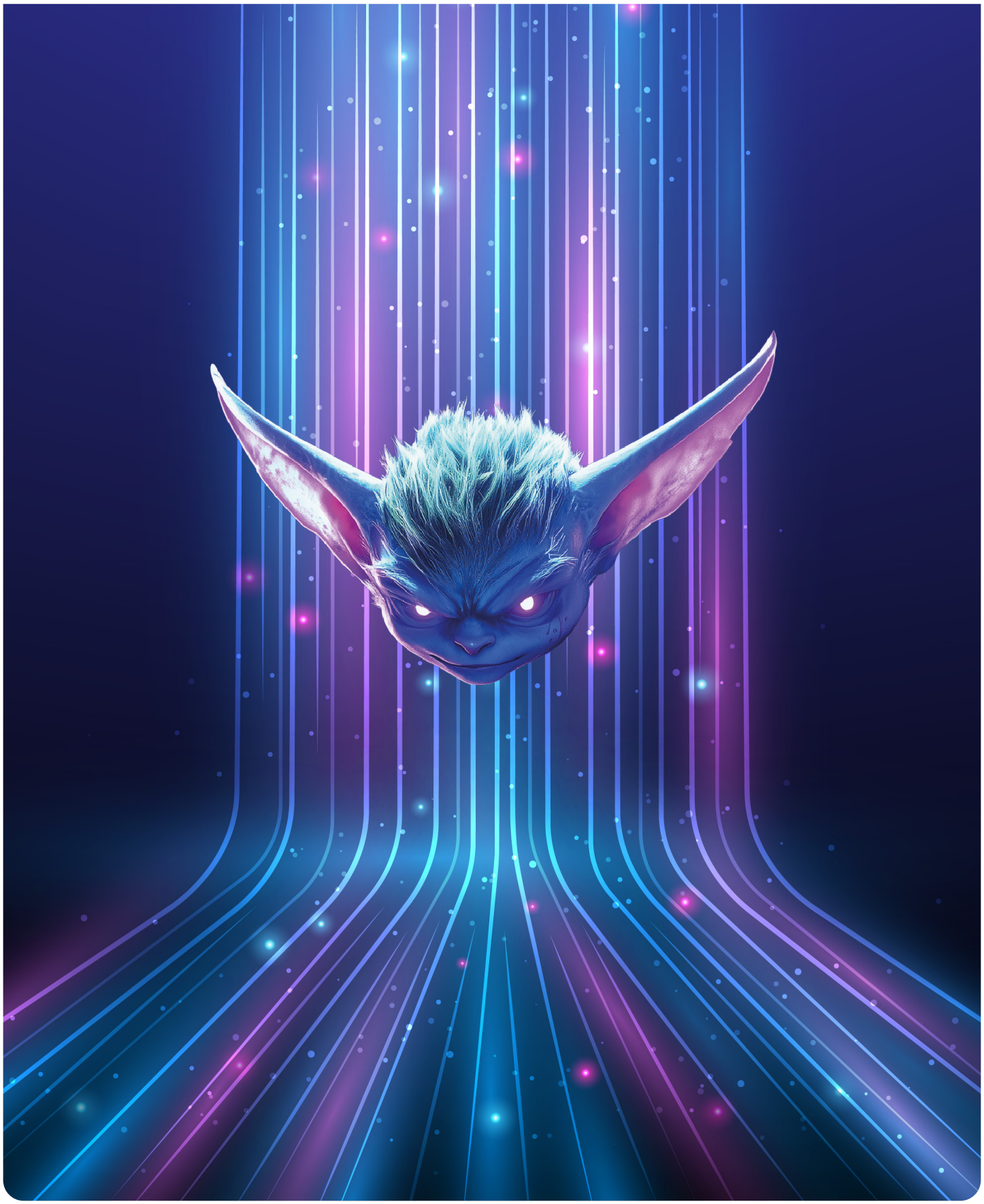

EXTRA INFORMATIE: CYBERPESTEN

Wat houdt cyberpesten precies in?

We spreken over cyberpesten wanneer iemand doelbewust gekwetst wordt via digitale media. Dit kan bijvoorbeeld door het versturen van gemene sms'jes, beledigende e-mails, of gênante foto's en filmpjes die zonder toestemming online worden verspreid. Niet alles wat kwetsend is op het internet noemen we meteen cyberpesten, net zoals bij gewoon pesten zijn er bepaalde voorwaarden om echt van pesterijen te kunnen spreken.

Voorwaarden Cyberpesten:

- *Herhaling*

  Een eenmalige kwetsende opmerking is op zich geen cyberpesten. Pas wanneer iemand herhaaldelijk wordt aangevallen of gekwetst, spreken we van pesten. Toch kan één online bericht wél cyberpesten zijn: een Facebookpost of filmpje dat massaal bekeken en gedeeld wordt, blijft circuleren en confronteert het slachtoffer telkens opnieuw met de pijnlijke ervaring, waardoor die dus ook herhaaldelijk wordt gekwetst.
- *Opzet*

  Cyberpesten gebeurt nooit per ongeluk. De pester heeft de bedoeling om iemand pijn te doen, uit te sluiten of belachelijk te maken. Het gaat dus niet om een misverstand of een ruzie die uit de hand loopt, maar om bewust kwetsend gedrag.
- *Machtsverschil*

  Bij cyberpesten is er altijd een machtsverschil tussen pester en slachtoffer. Dat kan te maken hebben met fysieke kracht of populariteit, maar ook met digitale vaardigheden. Iemand die handig is met programma's zoals Photoshop of die zich goed kan verbergen achter een anoniem profiel, heeft een duidelijk voordeel en kan daardoor makkelijker iemand kwetsen.
- *Onmacht van het slachtoffer*

  Een slachtoffer van cyberpesten voelt zich machteloos en kan vaak niet ontsnappen aan de situatie. Online berichten, foto's of filmpjes blijven circuleren en zijn moeilijk te verwijderen. Daardoor wordt de pijn steeds opnieuw opgerakeld, zelfs wanneer de pester niet actief bezig is.

Hoe uit cyberpesten zich?

Cyberpesten kan gebeuren op veel verschillende manieren, via verschillende media, enkel gericht naar het slachtoffer of net zichtbaar voor het groot publiek. Onderstaand overzicht geeft de meest voorkomende vormen telkens met een voorbeeld:

	Enkel gericht naar het slachtoffer	*Voor het Groot Publiek*
Beledigen	Iemand persoonlijk een kwetsend en beledigende Whatsapp sturen.	Iemand kwetsend en beledigen in een publieke post op Instagram.
Bedreigen	Via sms dreigen dat je iemand in elkaar gaat slaan.	Op TikTok dreigen dat je iemand in elkaar gaat slaan.
Uitlachen	Een belachelijke photoshop van iemand doorsturen naar die persoon.	Een vernederend filmpje van iemand posten op Youtube.
Hinderen	Iemand uitsluiten of negeren online.	Inbreken in iemands sociale media om die persoon belachelijk te maken of uit te sluiten.

Elke vorm van pesten is kwetsend en zou voorkomen moeten worden, maar uit onderzoek blijkt dat slachtoffers de ervaring pijnlijker vinden als er een groot publiek bij betrokken is. Ook de vorm kan de impact bepalen, foto's en video's komen over het algemeen harder binnen dan uitspraken.

Tenslotte kan cyberpesten ook ondirect voorkomen. In dit geval krijgt het slachtoffer de kwetsende berichten zelf niet te zien maar verspreidt het zich achter de rug van deze persoon.